

OLAV REISTAD EIENDOM AS
Viksveien 78
3530 RØYSE
Att. Berit By

Saksbehandler, innvalgstelefon
Elise Fjellberg, 32266682

Avslag på søknad om utvidelse av småbåthavn på Vik i Hole kommune innenfor Steinsfjorden biotopvernområde.

Statsforvalteren avslår søknad om tillatelse til utvidelse av småbåthavnen på gbnr 192/75 i Hole kommune, innenfor Steinsfjorden biotopvernområde, med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 13.10.2021. Det er søkt om tillatelse til utvidelse av eksisterende småbåthavn, med inntil 80 nye båtplasser ved to nye utriggere, på gbnr 192/75 i Hole kommune, innenfor Steinsfjorden biotopvernområde.

Olav Reistad Eiendom AS eier og driver småbåthavna bestående av 80 båtplasser på Vik i Hole kommune. Båthavna ligger i Steinsfjorden biotopvernområde. Båthavna drives i dag basert på dispensasjon fra kommunen, første gang gitt for 10 år i 2006 og deretter for 10 nye år gitt i 2016. Dispensasjonen gjelder for inntil 10 år, eller til reguleringsendring for området er vedtatt.

Småbåthavna har de siste 20 årene vært fullt belagt og majoriteten av leietakerne er innbyggere i nærområdet/Hole kommune. Mer enn 70% av brukerne har hatt fast plass i alle disse årene. Driften viser at innbyggerne i nærområdet bruker fjorden til rekreasjon.

Siden båthavna med ca 60 båtplasser i Sundvollen legges ned og private, mindre brygger i området fjernes, som følge ny hovedtrasé for E16 og Ringeriksbanen, erfarer søker økt etterspørsel etter båtplass.

Søknadsbrevet er stillet til både Hole kommune og Statsforvalteren. Det søkes til kommunen om regulering av båthavna slik at driften kan fortsette på permanent basis i stedet for på dispensasjon. I planprosessen ønsker søker at det legges til grunn en utvidelse av båthavna over tid, med inntil 80 nye båtplasser som erstatning for nedleggelse i Sundvollen og andre mindre brygger i området. Reguleringsplankart vedlagt søknaden viser hvordan plasseringen av utriggere vil bli. Søker ønsker tilbakemelding på om utvidelse kan påregnes godkjent av Statsforvalteren.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Steinsfjorden biotopvernområde. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Steinsfjorden biotopvernområde ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 22.06.2018. Formålet med biotopvernområdet er å bevare et område som har særskilt betydning som økologisk funksjonsområde i form av nærings- og oppholdsområde for en rekke fuglearter knyttet til våtmark. Biotopvernområdet består av grunne, næringsrike vannarealer og sumpmarker som er viktige for rastende våtmarksfugl, i tillegg til øyer, holmer og skjær samt sjøområdet rundt disse. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

I henhold til vernebestemmelsene § 3 b) er artene som omfattes av verneformålet vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse, (disse artene er knoppsvane, sangsvane, toppand, stokkand, brunnakke, krikand og sothøne, makrellterne, hettemåke, fiskemåke, stokkand, toppand, siland, tjeld, knoppsvane, dverglo, gråmåke og sildemåke). Videre er området vernet mot ethvert tiltak som kan påvirke eller forstyrre de vernede artene eller deres livsbetingelser, som blant annet oppføring av bygninger, anlegg og andre varige eller midlertidige innretninger jf. § 3 c).

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til utvidelse eller oppføring av nye bryggeanlegg. Statsforvalteren kan i slike tilfeller vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Det følger av nml § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren vurderer i det følgende kun om småbåthavna kan utvides i henhold til verneforskriften for Steinsfjorden biotopvernområde. Det er opp til Hole kommune å vurdere planregulering av småbåthavna. Verneforskriften er ikke til hinder for videre drift av småbåthavna, med den standard og utstrekking som havna hadde på vernetidspunktet 22.06.2018.

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket og føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

I Steinsfjorden finnes det flere holmer og skjær som er viktige hekkelokaliteter for en rekke fugler. Flere av holmene inngår i vernet som hekkelokaliteter med ferdselsforbud i hekketiden. De grunne vannarealene er viktige næringsområder for fugl knyttet til våtmark. Men øyene og fjorden er også yndede utfluktsmål for rekreasjon og friluftsliv, for så vel lokalbefolkningen som hyttegjester. Det er allerede til tider så stor aktivitet på fjorden at fuglene forstyrres og hekking ofte mislykkes.

Dispensasjonsmuligheten i nml § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At

vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle. Det ble i forarbeidene til verneforskriften vurdert og tatt stilling til at det ikke skulle åpnes for oppgradering eller utvidelser av båtbrygger i Steinsfjorden biotopvernområde.

Naturmangfoldloven § 10 om samlet belastning må ligge til grunn for vurderinger av dispensasjoner fra forbudet i verneforskriften § 3. Antallet anlegg og installasjoner i verneområdet er allerede høyt, med mange private brygger, båtfester og moringer langs strendene. Når det gjelder ønsket om å samordne brygger i fellesanlegg (som det vises til i søknaden), forutsetter dette sanering og fjerning av andre båtplasser og brygger innenfor verneområdet. Utvidelse av bryggeanlegg uten innfrielse av denne betingelsen vil være negativt for verneverdiene. Tap av bryggeanlegg og båtplasser i Kroksund (utenfor verneområdet) er derfor ikke et vesentlig moment for vurderingen av utvidelse innenfor verneområdet. Det er heller ikke utelukket at det kan etableres nye bryggeanlegg for å erstatte det som går tapt i forbindelse med fellesprosjektet, utenfor vernet natur.

Det er i søknaden henvist til tidligere rapporter fra NIVA - om mjukt havfruegras, og NOF - om påvirkning på fuglelivet i Vik ved videre drift av bryggeanlegget, hvor det ble konkludert med at trafikken ved anlegget ikke ville være til skade for naturverdiene i Vik. Slik vi ser det vil utvidelsen av bryggeanlegget, som vist i planskisse vedlagt søknaden, beslaglegge ytterligere areal lenger sør for dagens brygge. En fordobling av antall båtplasser ved bryggeanlegget vil kunne øke belastningen på verneverdiene. Utvidelsen berører et av de viktigste grunntvannsområdene i biotopvernområdet, et område som benyttes av store mengder fugl i den isfrie delen av året. Hele Vikbukta er i Miljødirektoratets naturbase registrert som svært viktig naturtype. I bukta er det observert og registrert flere truede arter – blant annet vipe (EN), makrellterne (EN), alke (EN), sothøne (VU) og horndykker (VU). Flere båtplasser vil øke faren for forurensing til nærområdene rundt. Det vil medføre økt båttrafikk og rekreasjonsbruk også i øvrige deler av verneområdet og fjorden, og dermed øke den samlede belastningen på verneverdiene.

Konklusjon

Tilrettelegging for økt båtbruk vil øke den samlede belastningen på verneverdiene og kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket er i strid med verneformålet. Vilårene for å gi tillatelse etter nml § 48 er ikke oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren avslår søknad om tillatelse til utvidelse av småbåthavnen på gbnr 192/75 i Hole kommune, innenfor Steinsfjorden biotopvernområde, med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien

Elise Fjellberg

seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Hole kommune Viksveien 30 3530 RØYSE